

Quickscan flora en fauna

Kloosterstraat, Tienray

Gemeente Horst aan de Maas

Quickscan flora en fauna

Kloosterstraat, Tienray

Gemeente Horst aan de Maas

Datum: 15-03-2017

Projectgegevens:

Projectnummer 253821

Datum vrijgave	Opsteller(s)	Projectleider	Vrijgave
15-03-2017	LS	RD	

croonenburo5

Vestiging Oosterhout
Beneluxweg 125
4904 SJ Oosterhout
T: +31 (0)162 48 75 00
www.croonenburo5.com

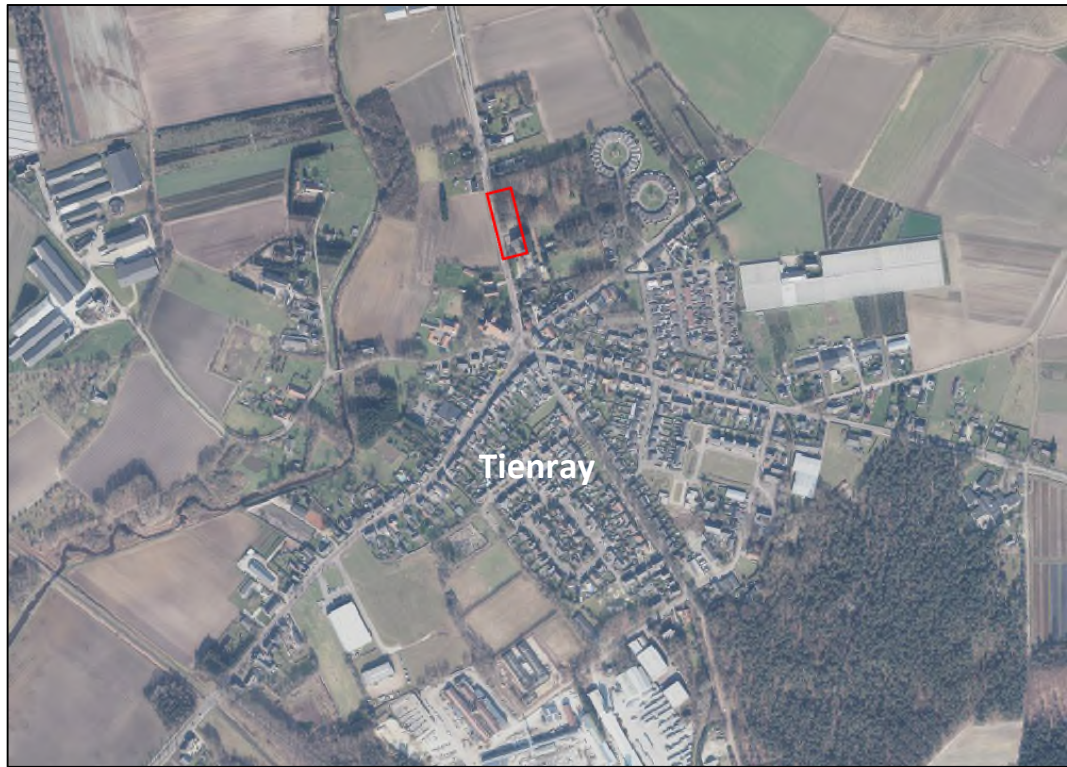
Vestiging Maastricht
Wim Duisenbergplantsoen 21
6221 SE Maastricht
T: +31 (0)43 325 32 23
info@croonenburo5.com

CroonenBuro5 is aangesloten bij
het Netwerk Groene Bureaus

Inhoud

Conclusies en advies	7
1 Inleiding	9
1.1 Planvoornemen	9
1.2 Doel en onderzoeksvragen	10
1.3 Leeswijzer	11
2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming	12
2.1 Algemeen	12
2.2 Soortbescherming	12
2.3 Gebiedsbescherming	13
3 Methodiek	15
3.1 Algemeen	15
3.2 Bureauonderzoek	15
3.3 Terreinbezoek	16
3.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	16
4 Resultaten	17
4.1 Gebiedsbeschrijving	17
4.2 Beschermde soorten	17
4.3 Beschermde gebieden	22
5 Toetsing	24
5.1 Effectbepaling plan	24
5.2 Toetsing effect op beschermde soorten	24
5.3 Effecten op beschermde gebieden	26
5.3.1 Effecten op Natura 2000-gebieden	26
5.3.2 Effecten op het Natuurnetwerk Nederland	27
6 Bronnen	28
6.1 Boeken en rapporten	28
6.2 Overig	28
Bijlagen	29
Bijlage I: Wettelijk kader	30

Begrenzing van de plangebied (rood omlijnd) Bron: Globespotter, 2017.

Conclusies en advies

De initiatiefnemers zijn voornemens om in een deel van de kloostertuin, gelegen aan de Kloosterstraat te Tienray, negen woningen te realiseren. Ten behoeve van dit plan wordt een bestemmingsplan opgesteld. Het plan kan worden uitgevoerd indien de ontwikkelingen - mogelijk gemaakt in het plan - niet in strijd zijn met de Wet natuurbescherming en het beleid van het Natuurnetwerk Nederland (hierna NNN). Daarom is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden in de invloedssfeer van het plangebied en de effecten hierop. Dit wordt gedaan op basis van een Quickscan. In dit hoofdstuk zijn de conclusies en het advies gegeven dat voortkomt uit de uitgevoerde Quickscan. Tevens is aangegeven of volgens de Nederlandse wetgeving vervolgstappen aan de orde zijn.

Conclusies: Beschermde gebieden

In het plangebied is geen NNN-gebied of Natura 2000-gebied aanwezig. Er komen ook geen beschermde gebieden (NNN of N2000-gebieden) voor in de invloedssfeer van het plangebied (de invloedssfeer is van beperkte omvang door de aard van de ontwikkeling). Er is zowel van indirecte als directe aantasting van de NNN en de Natura 2000-gebieden dan ook geen sprake. (Significant) negatieve effecten zijn uitgesloten. Er is daarom geen noodzaak voor vervolgstappen of een uitgebreidere toetsing.

Aanwezig binnen de invloedssfeer?	Nee
Effecten beschermde gebieden?	Nee
Vereiste vervolgstappen aan de orde?	Nee

Conclusies: Beschermde soorten

Uit de bureaustudie in combinatie met het terreinbezoek is gebleken dat (leefgebied van) de volgende in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten aanwezig zijn en/of mogelijk verwacht worden in of in de invloedssfeer van het plangebied:

- Algemene broedvogels (nestplaatsen in beplanting);
- Eekhoorn (nestplaats in boom).

Tevens kunnen vleermuizen foerageren in het plangebied (echter hebben deze soorten geen essentieel leefgebied in het plangebied).

In onderstaande figuur is de verspreiding van de verwachte soorten weergegeven. Met name de bomen vormen geschikt (broed)gebied voor algemeen voorkomende broedvogels.

Figuur 1. Globale impressie voorkomen en verwachte natuurwaarden (algemene broedvogels en aanwezig eekhoornnest) in en rondom het plangebied. Bron: Globespotter, 2017.

In de Tabel is aangegeven welke gevolgen de aanwezigheid van (het leefgebied van) deze soorten heeft voor het voorliggende project. Aangegeven is of een nader onderzoek nodig is, of er sprake is van een overtreding van de Wet Natuurbescherming, of dit eventueel middels maatregelen voorkomen kan worden en of bij de uitvoering van het project een ontheffing nodig is. In Hoofdstuk 5 van deze Quicksan staat de onderbouwing voor de gegeven conclusies.

Soort (groep)	Eekhoorn	Algemeen broedvogels
Essentieel leefgebied in plangebied?	Zeer waarschijnlijk nest in boom binnen plangebied	Zeer waarschijnlijk (vegetatie)
Is er sprake van een overtreding?	Nog onduidelijk*	Nee, mits soortspecifieke maatregelen genomen worden
Is een ontheffing noodzakelijk	Niet wanneer binnen de vrijgestelde perioden gewerkt wordt (zie uiteenzetting paragraaf 5.2.2)**	Nee
Is het voornemen uitvoerbaar?	Ja (door te werken in vrijgestelde perioden of wanneer ontheffing noodzakelijk is)** De verwachting is dat een eventuele ontheffing verleend wordt met aanvullende maatregelen.	Ja

* Het gebruik kan inzichtelijk gemaakt worden door onderzoek in actieve periode soort. Dit is relevant indien niet binnen de vrijgestelde perioden gewerkt kan worden (Zie punt hieronder of paragraaf 5.2.2).

** Vrijgestelde perioden volgen uit de gewijzigde Omgevingsverordening dat eind maart 2017 door provincie Limburg gepubliceerd wordt. Indien niet binnen deze periode gewerkt kan worden, wordt bij voorliggende toetsing uitgegaan van een overtreding en noodzaak tot ontheffing.

1 Inleiding

Voor het voormalige kloosterterrein van klooster St. Joseph te Tienray is in 2006 een stedenbouwkundige visie opgesteld voor een nieuwe invulling van het terrein. In het stedenbouwkundige plan is in het gebied woningbouw voorzien. Van realisatie is het echter nooit gekomen. De gemeente Horst aan de Maas is voornemens een deel van de voormalige kloostertuin alsnog te ontwikkelen. Het betreft het gebied naast het klooster parallel aan de Kloosterstraat. Op deze 'strook' worden negen woningen gerealiseerd.

Alhoewel in het vigerende bestemmingsplan uitgegaan is van invulling van het gebied door woningbouw is het planvoornemen niet realiseerbaar binnen de kaders en uitgangspunten van het vigerende bestemmingsplan 'Kloosterterrein Tienray'. Om de ontwikkeling mogelijk te maken wordt derhalve een nieuw bestemmingsplan 'Kloosterstraat, Tienray' opgesteld.

Ruimtelijke plannen, zoals dergelijke bestemmingsplan, dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving. Er dient onderzocht te worden of het plan effect heeft op beschermde soorten of beschermde gebieden (Wet natuurbescherming; Wnb en Natuurnetwerk Nederland). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties. Dit wordt gedaan op basis van een Quickscan. In deze rapportage zijn de resultaten van de Quickscan beschreven en wordt antwoord gegeven of het plan uitvoerbaar is.

In Figuur 1.1 is de ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1.1. Ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: Globespotter, 2017.

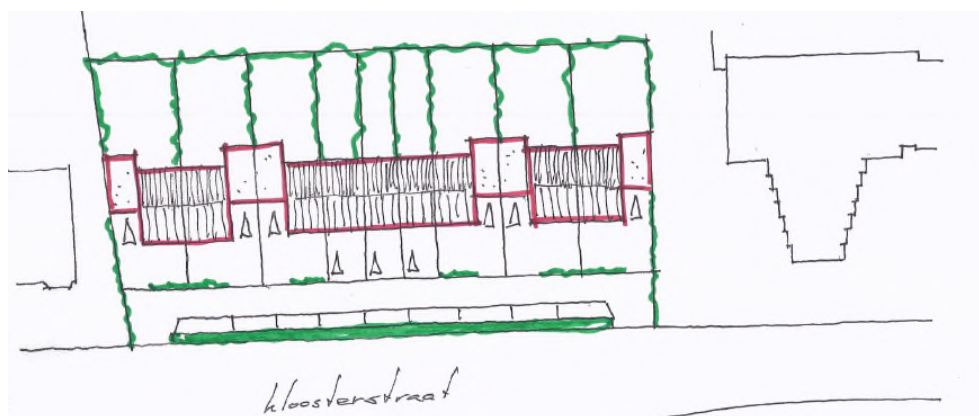
1.1 Planvoornemen

Het voorliggende initiatief betreft de realisatie van negen woningen aan de Kloosterstraat. Het gebied is gelegen in de voormalige tuin van het ten zuiden liggende klooster. Hierbij is

op basis van de huidige stedenbouwkundige situatie een passende situering en maatvoering van de nieuwe woningen bepaald. Het is hierbij wenselijk dat het voorliggend initiatief aansluit op de bestaande bebouwingsstructuur.

De verhouding tussen bebouwd en onbebouwd gebied bepaalt voor een groot deel de karakteristiek van de voormalige kloostertuin en de nabije omgeving. Daarom past qua bebouwingstypologie de realisatie van grondgebonden woningen, in de vorm van vrijstaande, halfvrijstaande en/of aaneengebouwde woningen het beste in het plangebied. Daarnaast zijn de woningen, net als de omliggende woningen, met de voorgevel gesitueerd en georiënteerd naar de Kloosterstraat. De woningen zijn achter de voorgevel van het klooster geplaatst zodat de impact van de nieuwe bebouwing op de directe omgeving zichtbaar vanaf de weg beperkt zal zijn.

In Figuur 1.2 is een impressie gegeven van het nieuwe gebouw in het plangebied.

Figuur 1.2. Mogelijke Verkaveling nieuwbouw Kloosterstraat. (bron: Moeskops Bouwbedrijf BV)

Gezien de diversiteit van de bebouwingshoogte van de woningen in de directe omgeving is voor deze woningen een bouwhoogte van één tot twee bouwlagen met kap voorzien, wat zich vertaalt naar een maximale goot- en bouwhoogte van respectievelijk zeven en 10 meter.

1.2 Doel en onderzoeksvragen

Het doel van voorliggende Quickscan is het opsporen van strijdigheden van het voorgenomen plan met de beschermde soorten en beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland; NNN) en het bepalen of het plan uitvoerbaar is.

De vragen of voor de uitvoering van het bestemmingsplan een vrijstelling geldt, dan wel een ontheffing of vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig is en zo ja, of deze ontheffing of vergunning kan worden verleend, komt in beginsel pas aan de orde in een procedure op grond van de Wet natuurbescherming. Echter, deze vragen zijn ook relevant voor het bestemmingsplan omdat in deze Quickscan wordt beoordeeld of ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan het op voorhand in redelijkheid duidelijk is dat de Wet natuurbescherming niet de uitvoerbaarheid van het plan in de weg zal staan. Het bestemmingsplan kan pas worden vastgesteld nadat uit een Quickscan duidelijk is geworden of voor de activiteiten die volgen uit deze vaststelling de mogelijkheid bestaat tot het verkrijgen van een ontheffing of vergunning.

De volgende onderzoeksvragen zijn van toepassing:

- Welke in het kader van de Wnb beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor in het beïnvloedingsgebied van het plan? Vinden er als gevolg van de ontwikkeling die mogelijk gemaakt worden door het plan effecten plaats op deze soorten en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden? Is het plan uitvoerbaar en zijn, zo nodig, aanvullende voorwaarden in het plan aan de orde?
- Komen in de beïnvloedingszone van het plangebied beschermde natuurgebieden voor? Zo ja, welke zijn dit en wat zijn de gevolgen hierop? Dienen vervolgstappen in de vorm van een compensatieplan opgesteld te worden of zijn andere vervolgstappen aan de orde?

Op bovenstaande vragen wordt in hoofdstuk 4 en 5 een antwoord gegeven (zie ook de leeswijzer).

1.3 Leeswijzer

De Quickscan is als volgt opgebouwd:

- De Quickscan begint met de belangrijkste conclusies gedestilleerd uit de resultaten van voorliggende Quickscan;
- Hoofdstuk 1 geeft de aanleiding van de Quickscan en het planvoornemen;
- Hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de methodiek van de Quickscan;
- Hoofdstuk 4 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten en gebieden in (de omgeving) van het plangebied;
- Hoofdstuk 5 toetst het plan aan de Wet natuurbescherming en het NNN.

2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming (paragraaf 2.2) en de gebiedsbescherming (paragraaf 2.3) relevant voor voorliggende Quickscan.

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden. In de voorliggende Quickscan wordt niet ingegaan op de bescherming van houtopstanden.

Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen) en niet via de natuurwetgeving.

2.2 Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving.

Tijdens een bijeenkomst van het Netwerk Groene Bureau d.d. 16 december 2016 is aangegeven dat drie provincies (Utrecht, Overijssel en Gelderland) de geldende "Aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten" (LNV, 2009) aanhouden en blijven hanteren in de Wet natuurbescherming. De verwachting is dat ook overige provincies deze beschermingsstatus aanhouden. De lijst wordt in de loop van 2017 door de provincies geëvalueerd en waar nodig aangepast. Bij voorliggende toetsing is uitgegaan dat de lijst gehanteerd blijft en dat de nesten een jaarrond beschermde status houden. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt (zie artikel 3.1 in tekstkader in de bijlage).

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod op om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Daarbij dient opgemerkt te worden dat een aantal vogelsoorten ook vallen onder artikel 3.5 en daarom niet verstoord mogen worden (zie ook tabel E in de bijlage).

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb, zie ook Bijlage tabel C en D van voorliggende rapportage. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per provincie en hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies.

Indien bij het voornemen gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaats vindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie. Zie de Bijlage voor een uitgebreide toelichting.

2.3 Gebiedsbescherming

2.3.1 Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Habitat- en / of Vogelrichtlijn. Voor de gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een Passende beoordeling opgesteld te worden.

2.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden; de Natura 2000-gebieden maken daar deel van uit. Naast de Natura 2000-gebieden bevat het NNN ook overige leefgebieden van soorten en – om isolatie te voorkomen - gebieden die een verbinding vormen tussen natuurgebieden. Het NNN is onderdeel van het actieve beleid om bedreigde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen. De natuurgebieden die behoren tot het NNN en hun functies worden planologisch beschermd, hier geldt het 'nee, tenzij'- principe. De planologische bescherming betekent in

het kort dat geen nieuwe bestemmingen worden toegestaan die per saldo leiden tot een significante aantasting van de oppervlakte, de kwaliteit en de samenhang van het NNN. Hieraan wordt getoetst bij de verlening van een omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

3 Methodiek

Dit hoofdstuk beschrijft de methodiek die gehanteerd wordt tijdens het bureauonderzoek (paragraaf 3.2) en gedurende het terreinbezoek (paragraaf 3.3) van voorliggende Quickscan. In paragraaf 3.4 wordt aangeduid hoe deze gegevens leiden tot een conclusie.

3.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

1. Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het plan;
2. Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

3.2 Bureauonderzoek

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en 'andere' beschermde soorten (artikel 3.10). Bij vogels zal met name speciale aandacht geschonken worden aan soorten die in het plangebied een essentieel leefgebied kunnen hebben. Voorgenoemde soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten, bijlage II Verdrag van Bern en bijlage I Verdrag van Bonn) en moeten worden getoetst op voorkomen en het planeffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wnb.

'Andere' beschermde soorten die zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen (zie tabel C en D in de Bijlage) zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in de provincie dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt het voorliggende plan. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door rekening te houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten, wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied, wordt de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij wordt nagegaan of er in de periode 2012-2017 beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Daarnaast worden indien relevant ook regionale bronnen, atlassen, gebruikt. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie wordt een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ of provinciale digitale atlassen. Om inzicht te krijgen in de ligging van het plangebied t.o.v. van het NNN is de provinciale website geraadpleegd.

3.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemd bureaustudie is middels een terreinbezoek bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Naast directe waarnemingen kan dan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de verwachte aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten op de locatie. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Op 9 maart is vanaf circa 11 uur een terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Croonenburo5 bij zwaar bewolkt weer met een temperatuur van circa 11C°. Tijdens het terreinbezoek is het plangebied te voet belopen en de bomen zijn bekeken met een verrekijker.

3.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of het plan uitvoerbaar is, of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

4 Resultaten

In paragraaf 4.1 wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het plangebied gegeven. Vervolgens wordt in paragraaf 4.2 in gegaan op de resultaten van de in het gebied aanwezige of verwachte beschermde soorten (uiteenzetting van de resultaten van de bureaustudie en het terreinbezoek), waarna in paragraaf 4.3 de ligging van gebieden beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming en het NNN in de omgeving van het plangebied aangegeven wordt.

4.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied is gelegen aan de noordzijde van de kern Tienray in de gemeente Horst aan de Maas. Het plangebied maakt onderdeel uit van de voormalige kloostertuin van het ten zuiden liggende klooster. Ten noorden van het plangebied is bestaande bebouwing gelegen, ten westen de Kloosterstraat (N554). Op enige afstand van het plangebied ligt ten oosten dienstencentrum Zonnehof. De voormalige kloostertuin bestaat uit onverharde gronden met voornamelijk loofbomen en laag opgaand groen.

In Figuur 4.1 is een impressie gegeven van het plangebied.

Figuur 4.1. Impressie van het plangebied.

4.2 Beschermde soorten

4.2.1 Resultaten bureauonderzoek

Uit de recente verspreidingsinformatie blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen. Dit betreft de beschermde soorten ge-

noemd in Habitatrichtlijn (bijlage IV onderdeel a en b) en de niet-vrijgestelde 'andere soorten' uit bijlage I (onderdeel a en b) van de Wet natuurbescherming. De soorten zijn weergegeven in Tabel 4.1.

Tabel 4.1. Overzicht waargenomen beschermde soorten (Habitatrichtlijn (HR), lijsten A en B behorende bij artikel 3.10 en vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (JRB)), aangegeven met een 'X', in de directe omgeving van het plangebied (NDFF, 2012-2017). Deze informatie is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Soortgroep	Soort	JRB	HR	A/B
Vogels met een jaarrond beschermd nest*	Boomvalk	X		
	Buizerd	X		
	Havik	X		
	Kerkuil	X		
	Ransuil	X		
	Sperwer	X		
	Steenuil	X		
	Wespendief	X		
Zoogdieren	Bever		X	
	Das			X
	Eekhoorn			X
	Waterspitsmuis			X
	Verskillende vleermuizen**		X	
Reptielen	Levendbarende hagedis			X
Amfibieën	Geen waarnemingen			
Insecten - Dagvlinders	Geen waarnemingen			
Insecten - Kevers	Geen waarnemingen			
Insecten - Libellen	Geen waarnemingen			
Planten	Drijvende waterweegbree		X	

*Categorie 5: de afweging of er sprake is van een jaarrond beschermd uit categorie 5 wordt gemaakt bij de beschrijving van de resultaten van het terreinbezoek (paragraaf 4.2.2).

**Vleermuizen: gewone grootvleermuis, grijze grootvleermuis en ruige dwergvleermuis.

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is vervolgens nagegaan of het plangebied een functie vervult voor (onder andere) deze soorten en of effecten aan de orde zijn. De bevindingen worden in paragraaf 4.2.2 uiteengezet.

4.2.2 Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen

Op basis van het bureauonderzoek en het terreinbezoek wordt per soortgroep ingegaan op de eventuele (kans op) aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied.

Aangezien het plangebied een beperkte omvang heeft, niet aansluit op grote natuur(lijke)gebieden van een vergelijkbare aard, in een verstoorte omgeving ligt, geen open water bevat (en dit ook niet in de directe nabijheid ligt) en het verspreidingsgebied van een aantal soorten niet tot aan Tienray loopt, zijn niet alle biotoop-kritische (sub)soortgroepen relevant. Zo zijn er onder andere op basis van het terreinbezoek geen effecten (overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wnb) aan de orde op de beschermde (sub)soortgroepen: (water)zoogdieren (bever en waterspitsmuis), amfibieën, vissen, vlinders, libellen en overige soortgroepen (kevers, kreeftachtigen, weekdieren, mieren en slakken). Er is voor deze

soort(groep)en geen essentieel leefgebied in het plangebied. Effecten zijn op voorhand uitgesloten.

De overige soortgroepen worden hierna beschreven: **vogels, zoogdieren (das, eekhoorn en vleermuizen), reptielen en flora.**

Vogels

Soorten met jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

Zoals blijkt uit de bureaustudie is een aantal vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waar bij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd.

In of direct rondom het plangebied zijn geen sporen (zoals braakballen, uitwerpselen, veren etc.) en/of nesten aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van soorten met een jaarrond beschermd nest in het plangebied (zoals de in de bureaustudie vermelde soorten). Er zijn geen (grote) nesten, horsten, gaten of hollen aangetroffen die kunnen fungeren als vaste rust- en verblijfplaats voor soorten met een jaarrond beschermd nest. Mogelijk vormt het plangebied en de omgeving een onderdeel van hun foerageergebied. Het betreft hier soorten van bosrijke gebieden met een groot territorium en jachtgebied. Het plangebied en invloedszone (zij het beperkt) wordt, in relatie met de omgeving, gezien de beperkte omvang en beschikbare alternatieven in de omgeving ingeschat als niet essentieel voor deze soorten. Essentieel leefgebied van soorten met een jaarrond nest is uitgesloten van het plangebied.

Soorten met mogelijk een jaarrond beschermd nest (categorie 5)

Daarnaast zijn er categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5-vogelsoorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheden hebben in de omgeving. Er is in de nabijheid van het plangebied bovendien vergelijkbaar biotoop aanwezig. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarroonde bescherming rechtvaardigen.

Algemene vogelsoorten (artikel 3.1 en 3.5)

Het terrein vormt gezien de aanwezigheid van bomen en struikvegetatie een geschikt broedbiotoop voor algemene broedvogels zoals hout/tortelduif, vink, merel en verschillende mezen. In de bomen zijn enkele nesten aangetroffen (vermoedelijk toebehorend aan de houtduif).

Zoogdieren

Vleermuizen

Binnen het plangebied zijn geen gebouwen of bomen aanwezig met daarin elementen waarachter of waarin vleermuizen geschikte verblijfplaatsen kunnen vinden. Er zijn enkele jonge, rotte berken aanwezig met spechtengaten. Deze zijn echter dermate rot dat de (afgebroken) stammen naar waarschijnlijkheid geen constante klimatologische omstandigheden bieden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Het betreft bovendien dunne bomen. Verblijfplaatsen van vleermuizen worden niet verwacht in het plangebied. Het plangebied alsook omliggende groenelementen bieden een geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Dit wordt echter als niet essentieel ingeschat gezien de alternatieven in de omgeving en de foerageermogelijkheden die hier aanwezig blijven. Vleermuizen kunnen de bosranden gebruiken als vliegroute.

Overige zoogdieren

Uit de bureaustudie is gebleken dat een aantal beschermde (land)zoogdieren in de omgeving van het plangebied is waargenomen (eekhoorn en das).

In het plangebied is, aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid, een eekhoornnest aangetroffen aan de noordzijde van het plangebied (zie Figuur 4.2). Het betreft een bolvormig nest bekleed met bladeren. Een dergelijk nest is typerend voor de beschermde eekhoorn die in zowel loofbossen, naaldbossen als gemengde bossen voorkomt. Onduidelijk is of het nest momenteel in gebruik is. De soort is tijdens het terreinbezoek niet waargenomen. Activiteiten van de eekhoorn zijn bekend van direct rondom het plangebied. Hier is in het najaar van 2014 een waarneming gedaan van een aangereden exemplaar aan de Kloosterstraat ter hoogte van het plangebied (NDFP, 2012-2017).

Figuur 4.2. Impressie en locatie (ster) aangetroffen eekhoornnest in het plangebied.

De das is een kenmerkende soort van kleinschalige akker- en weidelandschappen met voldoende bosjes, houtwallen, singels en heggen. Die kunnen als beschutting en geleiding dienen. De soort komt voor in verstorings-vrije gebieden. Het plangebied wordt met name vanwege dit laatste aspect – en aangezien er geen burchten zijn aangetroffen – ingeschat als een weinig geschikt/gebruikt biotoop voor de soort. In het plangebied is een wandelpad aanwezig waar regelmatig recreanten met honden passeren. Daarnaast is het plangebied aan drie zijden (zuid, west en noord) ingesloten door wegen of bebouwing. Tijdens het terreinbezoek zijn bovendien geen burchten en sporen (zoals latrines of haren) van de das aangetroffen. Het plangebied vormt derhalve geen essentieel leefgebied van de soort.

Tijdens het terreinbezoek zijn geen sporen of individuen van andere (beschermde) zoogdieren aangetroffen. Deze zijn dan ook uitgesloten van het plangebied.

Reptielen

Uit de bureaustudie is naar voren gekomen dat de levendbarende hagedis in de omgeving van het plangebied voorkomt. De levendbarende hagedis komt voor in redelijk dicht begroeide gebieden, zoals (vochtige) heide, veen, schraal grasland, open plekken in bossen en rijk begroeide bosranden (RVO, 2014). De soort is afhankelijk van structureel habitat met daarbinnen open zon beschreven, snel opwarmende plekken in de nabijheid van dekkingmogelijkheden om zich te beschermen tegen uitdroging en predatie. Het plangebied voldoet niet aan deze eisen aangezien het plangebied een relatief verstoorde locatie betreft; met name vanwege de randzones (nabij gebouwen en de Kloosterstraat) en door de aanwezigheid van het wandelpad. Om deze reden vormt het plangebied geen geschikte verblijfplaatsen voor de levendbarende hagedis. Ook ontbreekt in het oosten van het plangebied een structureelrijke vegetatie (waar de soort afhankelijk van is). De soort is in de omgeving waargenomen in het natuurgebied de Tienraysche en Swolgender Heide (NDFP, 2012-2017).

Overige reptielsoorten zijn niet in de wijde omgeving waargenomen en/of vinden in het plangebied geen geschikt biotoop (mede door bovenstaande redenen).

Flora

Tijdens het terreinbezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen (dit is vanwege het jaargetijde waarbinnen het terreinbezoek heeft plaatsgevonden ook minder waarschijnlijk). Deze worden gezien het verstoorde en voedselrijke karakter van het plangebied, de beschaduwing, de dikke strooisel laag en de biotoop-specifieke eisen die die planten aan hun standplaats stellen, ook niet verwacht. Beschermde florasoorten zijn uitgesloten. Voor een impressie van de omringende, algemeen voorkomende vegetatie (met onder andere hulst, sneeuwkllokje, brandnetel, klimop, conifeer, zomereik en linde), zie Figuur 4.3.

Figuur 4.3. Impressie vegetatie in het plangebied.

4.2.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat de soorten weergegeven in Tabel 4.2 en die een beschermde status hebben in de Wet natuurbescherming mogelijk voor kunnen komen in het plangebied. In hoofdstuk 5 wordt nader op deze soorten in gegaan.

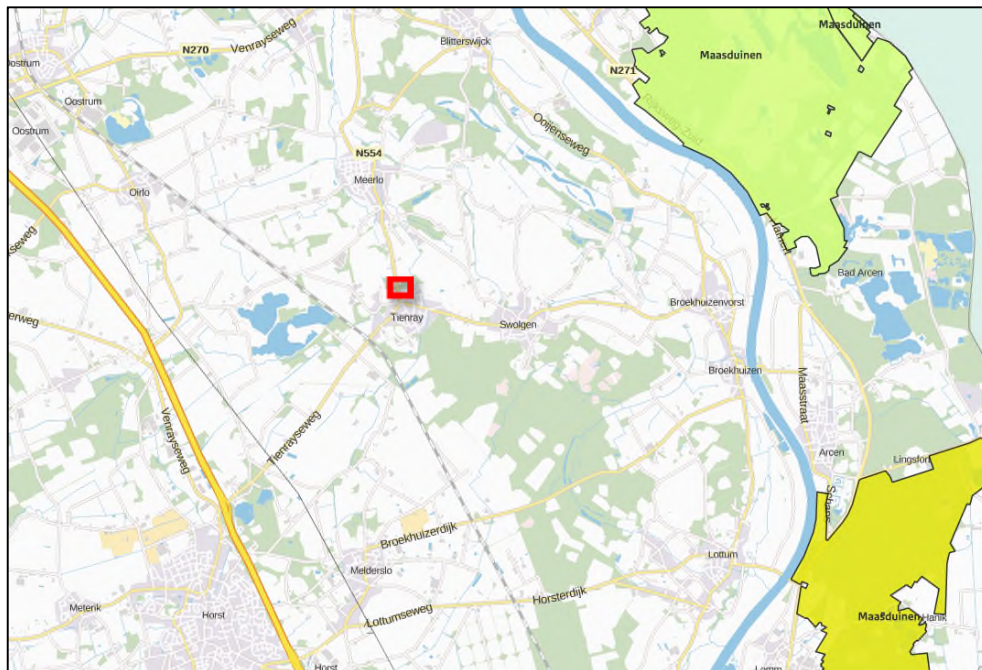
Tabel 4.2. Mogelijk aanwezige beschermde soorten in het plangebied.

Soortgroep	Soort(groep)	Beschermings-regime	Aanwezigheid	Toelichting
Vogels	Algemeen voorkomende broedvogels	Artikel 3.1, Artikel 3.5	Essentieel leefgebied	Broedlocaties in de vegetatie
Zoogdieren	Vleermuizen	Artikel 3.5	Foerageergebied	Bosrand en open plekken (rondom vegetatie) kunnen geschikte foerageerlocaties vormen
	Eekhoorn	Artikel 3.10, onderdeel A	Mogelijk essentieel leefgebied	Nest aangetroffen in boomtop

4.3 Beschermde gebieden

Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn in Figuur 4.4 weergegeven. Op 4,5 kilometer ten noordoosten is het Natura 2000-gebied Maasduinen gelegen.

Figuur 4.4. Ligging Natura 2000-gebieden op afstand van het plangebied (rood omkaderd). AERIUS Calculator, 2017.

Natuurnetwerk Nederland

In de Provincie Limburg is het NNN uitgewerkt in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen de Goudgroene natuurzone, de Zilvergroene natuurzone en de Bronsgroene landschapszone.

Goudgroene natuurzone: De goudgroene natuurzone vormt het Limburgse deel van het Nationale Natuurnetwerk. Binnen de goudgroene zone streeft de provincie naar behoud en beheer van de reeds aanwezige natuur, en de ontwikkelnig van nieuwe natuur. Voor de

Goudgroene natuurzone geldt het 'nee, tenzij' principe. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen niet zijn toegestaan, tenzij er geen alternatieven zijn en er sprake is van groot openbaar belang. De effecten van een ingreep moeten gecompenseerd worden.

Voor de Zilvergroene natuurzone staat het benutten van kansen voor de natuur centraal. Hier worden natuurprojecten gestimuleerd door de Provincie. De begrenzing van deze natuur is flexibel.

De Bronsgroene landschapszone valt niet onder het NNN. In de Bronsgroene landschapszone geldt een 'ja, mits' principe. Dit houdt in dat ontwikkelingen binnen de ruimte die het beleid voor de verschillende thema's biedt mogelijk zijn mits de kernkwaliteiten behouden blijven of versterkt worden (Provincie Limburg, 2014). De bronsgroene landschapszone is een samenvoeging, aanpassing en verkleining van de voormalige POL provinciale ontwikkelingszone groen (POG) en ruimte voor veerkrachtige watersystemen.

In het plangebied is geen NNN-gebied aanwezig. Het dichtstbij-zijnde NNN-gebied is op circa 120 meter ten westen van het plangebied gelegen (zie Figuur 4.5). Het betreft hier 'natuur in zilvergroene zone'. De dichtstbij-zijnde goudgroene natuurzone ligt op circa 650 meter afstand van het plangebied.

Figuur 4.5. Ligging NNN-gebieden in de omgeving van het plangebied.

5 Toetsing

In [paragraaf 5.1](#) is de effectbepaling van het plan gegeven. In [paragraaf 5.2](#) worden de werkzaamheden getoetst aan de soortenbescherming (Wnb). In [paragraaf 5.3](#) wordt het plan getoetst aan het beschermingsregime van het NNN-gebied en de Wet natuurbescherming (Wnb).

5.1 Effectbepaling plan

Door de realisatie van de woningen wordt het terrein aangeroerd om de woningen te realiseren. Daarbij worden de aanwezige bomen gekapt en de vegetatie verwijderd. De plaatselijke bouwwerkzaamheden zullen zich kenmerken door mogelijke geluidsoverlast richting directe omgeving.

De storingsfactoren in de gebruiksfase zullen beperkt zijn en hebben – indien aan de orde – enkel effect op de directe omgeving.

5.2 Toetsing effect op beschermde soorten

Uit het terreinbezoek in combinatie met de bureaustudie is gebleken dat het plangebied en/of de directe omgeving van het plangebied een potentieel geschikt biotoop biedt voor (algemeen voorkomende) vogels, een nestplaats biedt voor de eekhoorn en mogelijk fungeert als foerageergebied voor vleermuizen (zie ook Tabel 4.2). Om deze reden is er enkel op deze soort(groep)en een potentieel effect aan de orde. De onderstaande effectbeoordeling richt zich alleen op deze soort(groep)en. Overige beschermde soorten zijn uitgesloten en ondervinden geen effect van het voornemen.

5.2.1 Vogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. Het is dan ook te allen tijde verboden om nesten, rustplaatsen en eieren van vogels opzettelijk te vernielen en te beschadigen (artikel 3.1 lid 2). Daarnaast is het verboden om vogels opzettelijk te verstoren (lid 4). Het verbod op verstoren van de vogels is niet van toepassing wanneer de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort (artikel 3.1 lid 5, zie ook Bijlage I) en wanneer het nest functioneel blijft. De vrijstelling op lid 4 geldt alleen voor vogels die vallen onder artikel 3.1 (Vogelrichtlijn) en geldt niet voor vogels die ook genoemd staan in artikel 3.5.

Met de meeste broedvogels kan in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door de kapwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli¹) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. In het geval van het kappen van de bomen en het verwijderen van de vegetatie in het plangebied, is het van belang dat dit buiten de broedperiode van vogels uitgevoerd wordt. In gebruik zijnde nesten mogen immers niet aangetast of verwijderd worden en deze worden wel verwacht in het gebied.

¹ Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient vooraf aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een erkend ecooloog. Wanneer vastgesteld wordt dat sprake is van broedgevallen binnen het plangebied of de directe omgeving, wordt het plangebied niet vrijgegeven indien de werkzaamheden de nesten negatief beïnvloeden. De werkzaamheden dienen dan te worden uitgesteld tot nadat het nest niet meer in gebruik is.

5.2.2 Zoogdieren

Eekhoorn

In het plangebied is aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid een eekhoornnest aangetroffen. De eekhoorn (en zijn vaste rust- en verblijfplaatsen) zijn beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming (artikel 3.10; provincie Limburg).

Ten tijde van het opstellen van voorliggende Quickscan is de soort niet vrijgesteld door de provincie. Dat wil zeggen dat bij het verwijderen van het nest:

- 1) óf met een gedragscode gewerkt moet worden (indien de werkzaamheden binnen een gedragscode vallen);
- 2) óf met een ontheffing gewerkt moet worden (indien de werkzaamheden niet passen binnen een gedragscode).

Echter, de provincie Limburg heeft mede gedeeld dat met de gewijzigde Omgevingsvergunning Limburg (onderdeel natuur), dat eind maart 2017 beschikbaar komt, de eekhoorn vrijgesteld is in bepaalde perioden. Deze perioden worden bekend bij de vaststelling van de Omgevingsvergunning. Dit houdt in dat, indien de boom gekapt wordt of het nest verwijderd wordt in de aangegeven vrijgestelde perioden, voor de soort geen gedragscode of ontheffing nodig is. (pers. comm. Provincie Limburg, 13 maart 2017.) In het kader van de zorgplicht wordt geadviseerd om vlak voor het verwijderen van het nest / de kap van de boom te controleren of het nest leeg is/ niet in gebruik is.

Indien niet gewerkt kan worden buiten de genoemde vrijgestelde perioden en/of niet met een gedragscode gewerkt kan worden geldt dat een ontheffing Wet natuurbescherming (onderdeel soorten) aangevraagd moet worden. In dat geval geldt het volgende omtrent de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Indien het daadwerkelijk een in gebruik zijnde vaste rust- en verblijfplaats van de eekhoorn betreft in het plangebied en een ontheffing nodig is, hoeft dit voornemen geen belemmering te zijn voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan, aangezien soortspecifieke/zorgplicht maatregelen uitvoerbaar zijn tijdens de werkzaamheden. Het betekent wel dat voorafgaand aan de werkzaamheden ten behoeve van de ontwikkelingen in het plangebied voorwaarden worden gesteld (en zijn uitgevoerd) aan de wijze en periode van de werkzaamheden. Zo is het aan de orde dat het nest niet in de kwetsbare periode wordt aangetast. Aangezien het slechts één nest betreft en voor de flexibele soort een bosgebied overblijft met vergelijkbare bomen, zal het effect op de gunstige staat van instandhouding van de populatie niet wezenlijk zijn. Door het aanpassingsvermogen van de eekhoorn en de uitwijkmogelijkheden richting bijvoorbeeld het noordelijk gelegen bosgebied hoeft er geen dip in de populatie plaats te vinden.

Gezien het bovenstaande wordt bij aanwezigheid van de soort geen wezenlijk effect op de populatie verwacht. Naast dit gegeven is er bij voorliggend voornemen tevens sprake van een openbaar belang. De gemeente Horst aan de Maas is een woongemeente met over het algemeen een goede leefbaarheid. De bevolking in de gemeente zal in de loop der jaren groeien, huishoudens worden kleiner, er is dus behoefte aan uitbreiding van de woningvoorraad. Conform het [Masterplan Wonen Horst aan de Maas](#) (juni 2016) wordt het voorliggende planvoornemen samengesteld ter versterking van de leefbaarheid en afgestemd

op de woningbehoefte binnen de kern Tienray. In de kern Tienray is een woningbouwopgave van 30 huishoudens in de periode 2015 – 2030 en voor de periode 2015 – 2035 zelfs 55 huishoudens. Het voormalige kloosterterrein is aangeduid als herontwikkelingslocatie. Om in de woningbouwopgave te voldoen is ontwikkeling gewenst. Op deze manier moet het dorp een impuls krijgen die ook in het kader van behoud van leefbaarheid en draagvlak voor voorzieningen en verenigingsleven is gewenst. Het planvoornemen sluit derhalve aan op de provinciale en gemeentelijke doelstellingen ten aanzien van de kwalitatieve en kwantitatieve opgave voor Noord-Limburg.

Concluderend: de soortbescherming uit de Wet natuurbescherming vormt geen belemmering voor het vaststellen van het plan wat betreft de eekhoorn. Een eventuele ontheffing Wet natuurbescherming wordt naar waarschijnlijkheid om bovenstaande redenen verleend.

Om bij de voorbereiding van de realisatie te bepalen of eventuele verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden worden indien niet buiten de vrijgestelde perioden gewerkt wordt, is inzicht noodzakelijk in het daadwerkelijke gebruik en de functie van het plangebied voor de eekhoorn. Dit kan onderzocht worden door het eekhoornnest in het actieve seizoen van de soort te monitoren.

Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn beschermd en staan vermeld op Bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Verwacht wordt dat het plangebied en omgeving gebruikt wordt als foerageergebied voor vleermuizen. Zowel de werkzaamheden (aanlegfase) als de gebruikers-fase hebben geen effect op essentieel leefgebied dan wel vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. In de omgeving is en blijft voldoende en alternatief foerageergebied aanwezig. Het plangebied vormt geen uniek onderdeel van hun leefgebied waardoor bij aantasting ervan de vleermuizen niet verstoord worden. Indien vleermuizen de bosrand gebruiken als vliegroute blijft dit ten alle tijden mogelijk; er blijft immers een bosrand behouden aan de noordzijde van het terrein. De voorgenomen ontwikkeling zorgt derhalve niet voor een overtreding van verbodsbepalingen uit de wet.

In het kader van de zorgplicht wordt geadviseerd om eventuele lichtmasten gebruikt in de openbare ruimte richting de woningen te schijnen en niet richting groenelementen.

In alle redelijkheid kan worden gesteld dat het voorgenomen plan weinig of geen invloed zal hebben op de vleermuisactiviteiten binnen en rondom het plangebied. Voor wat betreft vleermuizen zijn er geen belemmeringen ten aanzien van de Wet Natuurbescherming.

5.3 Effecten op beschermde gebieden

5.3.1 Effecten op Natura 2000-gebieden

Uit de bureaustudie blijkt dat in de omgeving van het plangebied een Natura 2000-gebied ligt. Dit en overige Natura 2000-gebieden liggen echter buiten het invloedsgebied van het plan wat betreft verdroging of geluid- en lichtverstoring. Gezien de afstand en de beperkte ontwikkeling wordt er tevens geen effect verwacht als gevolg van stikstofdepositie. De bouwwerkzaamheden worden afgeschermd door de aanwezige elementen zoals bebouwing en bomenrijen zodat effecten afwezig blijven. Daarnaast wordt verwacht dat de invloedszone (zeker tijdens de permanente fase) minimaal zal zijn. Vanwege de afstand, de geringe omvang van de ontwikkeling in het plangebied en de afscherming door omliggende (groen)elementen worden geen effecten op instandhoudingsdoelstellingen van soorten, habitats van soorten of habitattypen in het Natura 2000-gebied verwacht. Er is geen effect

op het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied en daarom is er geen aanleiding om te verwachten dat er op Natura 2000-gebieden op grotere afstand nog effecten zullen optreden. Een vervolgonderzoek/passende beoordeling vanuit de Wet natuurbescherming is niet aan de orde.

5.3.2 Effecten op het Natuurnetwerk Nederland

Voor wat betreft het NNN is alleen bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie.

Er bevindt zich geen NNN binnen het plangebied. Er is van directe aantasting van de NNN dan ook geen sprake. In de omgeving van het plangebied liggen wel NNN-gebieden. Significante negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN in de nabijheid van het plan kunnen door de ligging, afscherming en aard van de ontwikkeling worden uitgesloten. De ontwikkeling in het plangebied heeft een niet wezenlijk tot beperkt effect op de directe omgeving van het plangebied. Met name door de afschermende werking van de omliggende bomen en gebouwen zijn de externe geluids- en lichtuitstraling die voornamelijk zullen ontstaan tijdens de bouwwerkzaamheden (tijdelijk effect), beperkt. Vanuit dit oogpunt zijn er voor het NNN geen belemmeringen.

6 Bronnen

6.1 Boeken en rapporten

- Bos, F.G., Bosveld, M.A., Groenendijk, D.G., Van Swaay, C.A.M. & Wynhoff, I., 2006. De dagvlinders van Nederland - verspreiding en bescherming. Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EISNederland, in samenwerking met De Vlinderstichting, Wageningen.
- Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie) (2009). *De Amfibieën en Reptielen van Nederland*. Nederlandse Fauna Deel 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- Limpens, H., Regelink, J., en Koelman, R. (2010). *Vleermuizen en planologie*. Zoogdiervereniging, Arnhem.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

6.2 Overig

NDFP

- www.sovon.nl
- www.ravon.nl
- www.telmee.nl
- www.zoogdierverseniging.nl
- www.vlindernet.nl
- www.libellennet.nl

Bijlagen

Bijlage I: Wettelijk kader

Soortbescherming

Een van de doelen van de Wnb is de bescherming van inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het plangebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Hieronder wordt uitgelegd welke verbodsbepalingen gelden, welke vrijstellingen er gelden en op welke gronden ontheffingen kunnen worden aangevraagd.

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze in principe niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II Bern en bijlage I Bonn (zie Tabel A van deze Bijlage voor de vogelsoorten en Tabel B van deze Bijlage voor een uiteenzetting van soorten niet zijnde vogels). Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in tabel C en D van deze bijlage.

Tabel A. Vogels die vallen onder artikel 3.5 (Bern bijlage II, Bonn bijlage I) én in Nederland broeden. Info tabel: Ingekorte lijst vogelsoorten Conventie van Bern bijlage II. Deze lijst is ingekort door alleen die vogels op te nemen die volgens de Atlas van de Nederlandse Broedvogels (Nederlandse Fauna serie deel 5 uit 2002) en de Avifauna van Limburg (uit 2006) in Nederland broeden. Dwaalgasten en overwinteraars zijn uit de lijst verwijderd.

Appelvink		
Baardman	Grote bonte specht	Purperreiger
Beflijster	Grote gele kwikstaart	Putter
Bergeend	Grote karekiet	Ransuil
Bergfluit	Grote stern	Rietgors
Bijeneter	Grote zilverreiger	Rietzanger
Blauwborst	Havik	Rode wouw
Blauwe kiekendief	Heggenmus	Roerdomp
Boerenwaluw	Hop	Roodborst
Bontbekplevier	Huiswaluw	Roodborsttapuit
Bonte strandloper	IJsvogel	Roodhalsfuut
Bonte vliegenvanger	Kerkuil	Rouwkwikstaart
Boomklever	Klapekster	Sijs
Boomkruiper	Klein waterhoen	Slangenarend
Boompieper	Kleine barmsijs	Slechtvalk
Boomvalk	Kleine bonte specht	Smelleken
Bosrietzanger	Kleine karekiet	Snor
Bosruiter	Kleine plevier	Sperwer
Bosuil	Kleine zilverreiger	Spotvogel
Braamsluiper	Kleinst waterhoen	Sprinkhaanzanger
Brandgans	Kluut	Stenuil
Bruine kiekendief	Kneu	Steltkluut
Buizerd	Koereiger	Strandplevier
Casarca	Koolmees	Taigaboomkruiper
Cetti's zanger	Kortsnavelboomkruiper	Tapuit
Draaihals	Kraanvogel	Tjiftjaf
Duinpieper	Krekelzanger	Torenvalk
Dwergmeeuw	Kruisbek	Tuinfluit
Dwergstern	Kuifmees	Velduil
Engelse kwikstaart	Kwak	Visarend
Europese kanarie	Kwartelkoning	Visdief
Fitis	Lepelaar	Vuurgoudhaan
Fluiter	Matkop	Wespendief
Geelgors	Middelste bonte specht	Wielewaal
Gekraagde roodstaart	Nachtegaal	Winterkoning
Gele kwikstaart	Nachtwaluw	Witbandkruisbek
Geoorde fuut	Noordse stern	Witte kwikstaart
Glanskop	Oehoe	Witwangstern
Goudhaan	Oeverloper	Woudaap
Grasmus	Oeverpieper	Zeearend
Graspieper	Oeverwaluw	Zwarte mees
Graszanger	Ooievaar	Zwarte ooievaar
Grauwe kiekendief	Orpheusspotvogel	Zwarte roodstaart
Grauwe klauwier	Paapje	Zwarte specht
Grauwe vliegenvanger	Pestvogel	Zwarte stern
Griel	Pimpelmees	Zwarte wouw
Groene specht	Poelruiter	Zwartkop
Groenling	Porseleinhoen	Zwartkopmeeuw

Tabel B. Soorten (niet zijnde vogels) die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV, Bern bijlage II, Bonn bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam	
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren-landzoogdieren	hamster	
	geelbuikvuurpad		otter	
	heikikker		bever	
	kamsalamander		hazelmuis	
	knoflookpad		lynx	
	rugstreepad		noordse woelmuis	
	vroedmeesterpad		wilde kat	
	poelkikker		wolf	
Insecten-dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Zoogdieren-vleermuizen	baardvleermuis	
	apollovlinder		bechsteins vleermuis	
	boszandoog		bosvleermuis	
	donker pimpernelblauwtje		brandts vleermuis	
	grote vuurvlinder		franjestart	
	pimpernelblauwtje		gewone grootoorvleermuis	
	tijmblauwtje		grijze grootoorvleermuis	
	zilverstreephooibeestje		grote hoefijzerneus	
Insecten-haften	oeveraas		grote rosse vleermuis	
Insecten-kevers	brede geelrandwaterroofkever		ingekorven vleermuis	
	gestreepte waterroofkever		kleine dwergvleermuis	
	juchtleekever		kleine hoefijzerneus	
	vermiljoenkever		laatvlieger	
Insecten-libellen	mercurwaterjuffer		meervleermuis	
	bronslibel		mopsvleermuis	
	gaffellibel		noordse vleermuis	
	gevlekte witsnuitlibel		rosse vleermuis	
	groene glazenmaker		ruige dwergvleermuis	
	noordse winterjuffer		tweekleurige vleermuis	
	oostelijke witsnuitlibel		vale vleermuis	
	rivierrombout		watervleermuis	
sierlijke witsnuitlibel	gewone dwergvleermuis			
Insecten-nachtvlinders	teunisbloempijlstaart		Zoogdieren-zeezoogdieren	walrus
Reptielen	dikkopschildpad		Zoogdieren-zeezoogdieren	bultrug
	kemp's zeeschildpad			gewone vinvis
	lederschildpad			bruinvis
	soepschildpad			dwergpotvis
	gladde slang			gestreepte dolfijn
	muurhagedis	gewone dolfijn		
	zandhagedis	gewone spitsdolfijn		
Sporenplanten-bladmossen	geel schorpioenmos	grijze dolfijn		
	tonghaarmuts	kleine zwaardwalvis		
Sporenplanten-varens	kleine vlotvaren	narwal		
Vissen	steur	orka		
	houting	tuumelaar		
Weekdieren	bataafse stroommossel	witflankdolfijn		
	platte schijfhoren	witsnuitdolfijn		
Zaadplanten	liggende raket	noordse vinvis		
	drijvende waterweegbree	potvis		
	groenknolorchis	butskop		
	kruiwend moerasscherm	dwergvinvis		
	zomerschroeforchis	griend		

Tabel C. "Tabel C. "Overige Soorten" onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a. Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Holland en Noord-Brabant, vrijgesteld. In Limburg is daarnaast de molmuis vrijgesteld, in Friesland de steenmarter en in Noord-Brabant het wild zwijn.

Soortgroep	Nederlandse naam		Nederlandse naam
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Vissen	Beekdonderpad
	Bruine kikker*		Beekprik
	Gewone pad*		Elrits
	Kleine watersalamander*		Europese rivierkreeft
	Meerkikker*		Gestippelde alver
	Middelste groene kikker*		Grote modderkruiper
	Vinpootsalamander		Kwabaal
	Vuursalamander		
Insecten-dagvlinders	Aardbeivlinder	Zoogdieren	Aardmuis*
	Bosparelmoervlinder		Boommarter
	Bruin dikkopje		Bosmuis*
	Bruine eikenpage		Bunzing**
	Donker pimperlblauwtje		Damhert
	Duinparelmoervlinder		Das
	Gentiaanblauwtje		Dwergmuis*
	Grote parelmoervlinder		Dwergspitsmuis*
	Grote vos		Edelhert
	Grote vuurvlinder		Eekhoorn
	Grote weerschijnvlinder		Egel*
	Iepenpage		Eikelmuis
	Kleine heivlinder		Gewone bosspitsmuis*
	Kleine ijsvogelvlinder		Gewone zeehond
	Kommavlinder		Grote bosmuis
	Pimperlblauwtje		Grijze zeehond
	Sleedoornpage		Haas*
	Spiegeldikopje		Hermelijn**
	Veenbesblauwtje		Huisspitsmuis*
	Veenbesparelmoervlinder		Konijn*
Veenhooibeestje	Molmuis		
Veldparelmoervlinder	Ondergrondse woelmuis*		
Zilveren maan	Ree*		
Insecten-libellen	Beekkrombout	Rosse woelmuis*	
	Bosbeekjuffer	Steenmarter	
	Donkere waterjuffer	Tweekleurige bosspitsmuis*	
	Gevlekte glanslibel	Veldmuis*	
	Gewone bronlibel	Veldspitsmuis	
	Hoogveenglanslibel	Vos*	
	Kempense heidelibel	Waterspitsmuis	
	Speerwaterjuffer	Wezel**	
	Wild zwijn		
Insecten - kevers	Vliegend hert	Woelrat*	
Reptielen	Adder		
	Hazelworm		
	Levendbarende hagedis		

Tabel D. "Overige Soorten" onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel

Planten		
Akkerboterbloem	Groene nachtorchis	Roggelelie
Akkerdoornzaad	Groensteel	Rood peperboompje
Akkerogentroost	Groot spiegelklokje	Rozenkransje
Beklierde ogentroost	Grote bosaardbei	Ruw parelzaad
Berggamander	Grote leeuwenklauw	Scherpkruid
Bergnatchorchis	Honingorchis	Schubvaren
Blaasvaren	Kalkboterbloem	Schubzegge
Blauw guichelheil	Kalketrip	Smalle raai
Bokkenorchis	Karthuizeranjer	Spits havikskruid
Bosboterbloem	Karwijselie	Steenbraam
Bosdravik	Kleine ereprijs	Stijve wolfsmelk
Brave hendrik	Kleine Schorseneer	Stofzaad
Brede wolfsmelk	Kleine wolfsmelk	Tengere distel
Breed wollegras	Kluwenklokje	Tengere veldmuur
Bruinrode wespenorchis	Knollathyrus	Trosgamander
Dennenorchis	Knolspirea	Veenbloembies
Dreps	Korensla	Vliegenorchis
Echte gamander	Kranskarwij	Vroege ereprijs
Franjgentiaan	Kruiptijm	Wilde averuit
Geelgroene wespenorchis	Lange zonnedauw	Wilde ridderspoor
Geplooide vrouwenmantel	Liggende ereprijs	Wilde weit
Getande veldsla	Moerasgamander	Wolfskers
Gevlekt zonneroosje	Muurbloem	Zandwolfsmelk
Glad biggenkruid	Naakte lathyrus	Zinkviooltje
Gladde zegge	Naaldenkervel	Zweedse kornoelje
	Pijlscheefkalk	

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.1, 3.5 en 3.10

§ 3.1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

§ 3.2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

§ 3.3. Beschermingsregime andere soorten

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Vrijstelling en ontheffingen

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Wnb. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied en de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Vrijstelling Nationale soorten ('andere soorten').

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. Het Rijk heeft ook een vrijstelling gemaakt voor projecten die vallen onder hun bevoegdheid (projecten van nationaal belang). Zoals ook te herleiden is uit de tabel (tabellen A en B), hangt het per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10. Provincie Noord-Brabant verleent bijvoorbeeld geen vrijstelling voor een aantal soorten marterachtigen.

Naast dat het type vrijgestelde soorten verschilt per provincie, kan de grond waarop de vrijstelling geldt ook variëren tussen provincies. De vrijstelling hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Zo geldt de vrijstelling op basis het voorkomen of bestrijden

van ‘...onnodig lijdende zieke of gebrekkige dieren’ alleen in Flevoland en Utrecht. Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies.

Indien de Nationale soorten niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Vrijstelling onder gedragscode

Een andere manier om vrijstelling te krijgen is door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode. Hierin staan gedragsregels om schade aan beschermde dieren en planten zoveel mogelijk te voorkomen bij het uitvoeren van bepaalde activiteiten. De goedgekeurde gedragscodes staan op de website van RVO vermeld (<https://mijn.rvo.nl/gedrags-codes-overige-organisaties>). Let hierbij op dat voor soorten genoemd in artikel 3.1 en 3.5 ‘ruimtelijke inrichting of ontwikkeling’ geen geldige ontheffingsgrond is en deze activiteit daardoor niet valt onder de gedragscode. Hiervoor dient alsnog een ontheffingsaanvraag te worden ingediend.

Ontheffingen

Indien een soort niet onder een vrijstelling valt of niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode, dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Deze moet ingediend worden bij het bevoegd gezag. Dit is de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

- Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding; en
- Er is sprake van een in de wet genoemd belang.

In tabel E worden de belangen waaronder een ontheffing kan worden aangevraagd, opgesomd. Let daarbij op dat er voor Nationale soorten (‘andere soorten’) meer ontheffingsgronden beschikbaar zijn dan voor de beschermde soorten onder artikel 3.1 en 3.5. Indien de activiteit bestaat uit een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling zou alleen een ontheffing afgegeven kunnen worden voor Nationale soorten. Mochten desondanks soorten uit de Vogel- en/of Habitatrichtlijn, Bern en Bonn voorkomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, dan kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld. Er kan dan voor de zekerheid een ontheffing worden aangevraagd om de mitigerende maatregelen goed te keuren.

Tabel E. Ontheffingsgronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie (artikel 3.1, 3.5 en 3.10)

Ontheffingsgronden	VR-soorten (Artikel 3.1)	HR-soorten, Bonn en Bern (Artikel 3.5)	Andere soorten (Artikel 3.10)
1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	X	X	X
2. Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	X	X	X
3. Opsomming van:	X	X	X
- volksgezondheid en openbare veiligheid			
- veiligheid van luchtverkeer	X	Nee	X
- ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	X	X	X
- ter bescherming van Flora en Fauna	X	X	X
- voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	X	X	X
- dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezelijke gunstige effecten	Nee	X	X
- ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	X
- schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud, algemeen belang	Nee	Nee	3.10 2a-g

Procedures

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor Nationale soorten ('andere soorten') welke zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen geldt een vrijstelling. Dit betekent dat u geen ontheffing van de Wet natuurbescherming hoeft aan te vragen, maar u wel de zorgplicht moet nakomen. Voor Nationale soorten die niet zijn vrijgesteld, dient u een ontheffing beschermde soorten aan te vragen of te werken conform een gedragscode.

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn, Conventie van Bern en Conventie van Bonn geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden. Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het bevoegd gezag zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Overgangsrecht

In het Besluit natuurbescherming is opgenomen dat de ontheffingen afgegeven onder het oude recht, gelden als ontheffingen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wnb zullen de onafgeronde ontheffing aanvragen, ingediend vóór inwerkingtreding, conform de nieuwe wet worden behandeld. Ontheffing aanvragen van voor de inwerkingtreding zullen worden afgehandeld door RVO. Aanvragen die later ingediend worden zullen afgehandeld worden door de provincies (of het Rijk).

De gedragscodes worden verlengd tot het moment van in werking treden van de Wet natuurbescherming en de nieuwe gedragscodes definitief zijn goedgekeurd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2013 is het natuurbeleid gedecentraliseerd naar de provincies. In hetzelfde jaar hebben de twaalf provincies met de staatssecretaris van het ministerie van EZ definitieve afspraken gemaakt in het Natuurpact. In 2014 werd de term 'EHS' vervangen door 'NNN'.

Dit beleid blijkt noodzakelijk te zijn doordat de Nederlandse natuur steeds meer onder druk staat, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

Netwerk van gebieden

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering. De doelstelling van het Natuurpact is om 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten vóór 2027.

Natura 2000-gebieden

In de Wnb zijn bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De Europese richtlijnen verplichten de lidstaten gebieden aan te wijzen met speciale beschermingszones (de Natura 2000-gebieden). Het doel hiervan is om de aangewezen habitattypes en habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De lidstaten moeten maatregelen treffen om de kwaliteit van deze habitats en habitats van soorten niet te laten verslechteren of te voorkomen dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Voor handelingen die op 31 maart 2010 bekend waren bij het gevoegd gezag en die sinds deze datum niet meer in betekenende mate zijn gewijzigd is het niet meer noodzakelijk om een vergunning aan te vragen. Deze datum kan van een later tijdstip zijn indien een Natura 2000-gebied na 31 maart 2010 is aangewezen als beschermd gebied. Zie ook artikel 2.9 lid 2.

Overgangsrecht

In de Wnb (artikel 9.4) is opgenomen dat de vergunningen afgegeven onder het oude recht, gelden als vergunningen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Beschermde Natuurmonumenten hebben vanaf inwerkingtreding van de Wnb niet langer een beschermde status. Daardoor zijn deze gebieden alleen nog ruimtelijk beschermd (Barro, bestemmingsplannen).

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet. Een Voortoets geeft aan of er wel of geen (negatieve) negatieve effecten zijn te verwachten. Zijn er geen negatieve effecten te verwachten, dan hoeft er geen vergunning beschermde gebieden aangevraagd te worden. Indien er kans is op negatieve effecten, kan een habitattoet een verdiepingsslag geven om aan te tonen hoe groot deze negatieve effecten zijn. Mocht er kans zijn op significant negatieve effecten, is het mogelijk om een ADC-toets uit te voeren. Wordt er voldaan aan de eisen, dan kan er een vergunning worden afgegeven met voorschriften en beperkingen.

